

CHIẾN LƯỢC BẢO VỆ NÃO TRẺ NON THÁNG

Phạm Thị Thanh Tâm¹

TÓM TẮT

Đặt vấn đề: Tỷ lệ tử vong, di chứng chậm phát triển tâm thần vận động ở trẻ non tháng vẫn còn cao theo tuổi thai càng thấp.

Nội dung: Mô tả các chiến lược bảo vệ não cho trẻ rất non dựa trên chứng cứ và cải tiến can thiệp trong thực tế tại Việt nam

Các chiến lược bảo vệ não từ trước sinh và chu sinh bao gồm: khuyến cáo chế độ dinh dưỡng tốt cho thai phụ; ngừng sử dụng thuốc lá và các chất gây nghiện; kiểm soát viêm nhiễm và các nguy cơ gây sinh non; sử dụng corticoid cho thai phụ từ tuần 24 của thai kỳ nguy cơ cao; magnesium cho sản phụ chuyển dạ sinh non; kẹp rốn muộn.

Các chiến lược bảo vệ não ngay từ sau sinh bao gồm: hỗ trợ CPAP sớm trong phút đầu sau sinh, thông khí có kiểm soát nồng độ oxy trong khí thở vào theo SpO2 mục tiêu theo phút; hỗ trợ hô hấp không xâm lấn tối đa theo mục tiêu tránh tăng giảm oxy máu, kiểm soát điều chỉnh sự giảm tăng quá mức và quá đột ngột trong máu của CO2, đường huyết; dự phòng, theo dõi phát hiện và can thiệp đúng mức rối loạn huyết động trong những ngày đầu sau sinh; sử dụng caffeine; kiểm soát nhiễm khuẩn; cung cấp dinh dưỡng tốt theo nhu cầu cho phát triển não, đảm bảo nuôi con bằng sữa mẹ và chăm sóc da kề da, các can thiệp chăm sóc trẻ non tháng theo cá thể lấy gia đình làm trung tâm.

Các gói thực hành chuẩn theo từng nội dung cần phải được triển khai, giám sát thực hiện trên trẻ non tháng, nhất là trẻ rất non trong giai đoạn cửa sổ, cải tiến chất lượng theo từng cấp độ chăm sóc và theo dõi định kỳ, can thiệp sớm đến 18 tháng cho tất cả trẻ non tháng.

Kết luận: các biện pháp can thiệp dựa trên chứng cứ có thể triển khai thực hiện và cải tiến chất lượng trong điều kiện thực tế tại các cấp chăm sóc sơ sinh nhằm bảo vệ não trẻ non tháng, đem đến kết cục phát triển tâm thần vận động lâu dài tốt hơn./.

Từ khóa: bảo vệ não, trẻ rất non, thông khí không xâm lấn, caffeine, chăm sóc lấy gia đình làm trung tâm,

¹Khoa Hồi sức sơ sinh, Bệnh Viện Nhi Đồng 1

Tác giả liên lạc: ThS.BS CK2 Phạm Thị Thanh Tâm. Trưởng khoa

ĐT: 0918205626. Email: tamptt@nhidong.org.vn